

מסכת שקלים

פרק באחד באדר

כתב ספר החינוך מצוה קה:

אותם כל ישראל, בין העומדין בארץ או חוצה לארץ.

ושלא בזמן הבית אין חייב בה אדם.

הלכה א מתניתין:

במסכת מגילה [דף כט ב] נתבאר כי בכל שנה [החל מא' ניסן], צריכין להביא את קרבנות הציבור מהשקלים החדשים ששוקלים הציבור ל"מחצית השקל".

וילפינן לה מקרא, דכתיב "זאת עולת חדש בחדשו" — חדש, והבא קרבן מתרומה חדשה.

ומשום כך, **באחד באדר** היו שולחין בית דין שלוחין בכל ערי ישראל, ומשמיעין [מכריזין] על השקלים, שיביאו ישראל שקליהם, כדי שיהיו בלשכה שקלים חדשים בא' ניסן, ויביאו מהם תמידין ומוספין, ושאר קרבנות הציבור.⁽¹⁾

וכן היו מכריזין באחד באדר על הכלאים, שיעקור כל אחד משדותיו את כלאי הזרעים שעלו בהן. ומכריזין זאת בזמן הזה, כיון שבאדר ניכרין כבר הצמחים, וניכרין הכלאים.

מצות נתינת מחצית השקל בשנה — שיתן כל אחד מיישראל מבין עשרים שנה ומעלה, בין עני בין עשיר, מחצית השקל, שהוא משקל עשרה גרה כסף, בכל שנה ליד הכהנים.

שנאמר [שמות ל יג] "זה יתנו כל העובר על הפקודים".

והיו מניחים הכל בלשכה אחת שבמקדש, ומשם היו מוציאים לקנות תמידין ומוספין, וכל קרבן הקרב על הציבור, ונסכיהם, והמלח שמולחין בו את הקרבנות, ועצי המערכה, ולחם הפנים, ושכר העושה לחם הפנים. והעומר, ושתי הלחם, ופרה אדומה, ושעיר המשתלח, ולשון של זהורית.

משרשי המצוה: שרצה הקב"ה לטובת כל ישראל, ולזכותם שיהא יד כולם שווה בדבר הקרבנות הקרבים לפניו כל השנה בהתמדה, ובענינים אלו הנזכרים. ושיהיו הכל, אחד עני ואחד עשיר, שוים במצוה אחת לפניו, להעלות זכרון כולן על ידי המצוה שהם כלולים בה יחד לטובה לפניו...

ונוהגת מצוה זו בזמן הבית, שחייבין לתת

1. תוספות בקידושין דף נד א כתבו, שמאחד באדר, שהכריזו אז על הבאת השקלים היו